

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
3. ขอบเขตการศึกษา	6
4. สมมุติฐานการศึกษา	6
5. วิธีการศึกษา.....	6
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 ข้อความคิดพื้นฐาน และวิธีการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	8
1. ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ได้รับความเสียหาย ในคดีสิ่งแวดล้อม	8
1.1 ทฤษฎีสิทธิในสิ่งแวดล้อม.....	8
1.2 การคุ้มครองสิทธิผู้ได้รับความเสียหายในรัฐธรรมนูญ.....	17
1.3 หลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย.....	23
1.4 หลักความรับผิดของคดีสิ่งแวดล้อม	25
1.4.1 ความรับผิดตามกฎหมายแพ่งฐานละเมิด (tort)	25
1.4.2 ความรับผิดตามกฎหมายว่าด้วยเหตุเดือนร้อนรำคาญ (nuisance)	28
1.4.3 ความรับผิดโดยเคร่งครัด (strict liability).....	31

2. ลักษณะพิเศษของคดีสิ่งแวดล้อม	39
3. วิธีการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	40
3.1 วิธีการระงับข้อพิพาทเชิงบังคับ (compulsory dispute resolution).....	41
3.2 วิธีการระงับข้อพิพาททางเลือก (alternative dispute resolution: ADR) 42	
3.2.1 ประโยชน์ของวิธีการระงับข้อพิพาททางเลือก	42
3.2.2 วิธีการระงับข้อพิพาททางเลือก.....	42
3 เขตอำนาจศาลปกครองในคดีสิ่งแวดล้อม	46
1. ความหมายและลักษณะทั่วไปของคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	46
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	49
3. ประเภทคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	57
3.1 คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	58
3.2 คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติ หน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	59
3.3 คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือ จากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลย ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	60
3.4 คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง.....	62
3.5 คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือ ละเว้นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด	63
3.6 คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจ ศาลปกครอง.....	64

4	เงื่อนไขในการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	65
	1. ผู้มีสิทธิฟ้องคดี	66
	2. การแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่ กฎหมายกำหนด	81
	3. ระยะเวลาการฟ้องคดีสิ่งแวดล้อม	83
	4. คำขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับ	88
	5. ค่าธรรมเนียมศาลคดีสิ่งแวดล้อม	89
5	การแสวงหาข้อเท็จจริงโดยการไต่สวน	92
	1. การแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม	95
	2. การแสวงหาข้อเท็จจริงจากคู่กรณี	96
	3. การแสวงหาข้อเท็จจริงโดยศาล	98
	3.1 การไต่สวนบุคคลเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง	99
	3.2 การมีหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังคู่กรณีหรือบุคคลอื่น เพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย	100
	3.3 การแต่งตั้งพยานผู้เชี่ยวชาญ	101
	4. การเดินเผชิญสืบ	101
	5. การส่งประเด็น	102
6	วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	103
	1. การทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง	105
	1.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่ง ทางปกครอง	105
	1.1.1 กรณีสิ่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่ง ทางปกครอง	107

1.1.2	กรณีสั่งยกคำขอตูเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่ง ทางปกครอง.....	108
1.1.3	กรณีสั่งทูลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง	111
1.2	ผลของคำสั่งทูลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง	111
1.3	การอุทธรณ์คำสั่งทูลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง.....	112
1.3.1	ผู้มีสิทธิอุทธรณ์.....	112
1.3.2	การพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งทูลาการบังคับตามกฎหมาย หรือคำสั่งทางปกครอง.....	113
1.4	การบังคับคดีกรณีศาลมีคำสั่งให้ทูลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่ง	114
2.	การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว	115
2.1	ลักษณะคำขอมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว.....	117
2.1.1	การขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง อย่างไร้ เพื่อบรรเทาทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราว ก่อนการพิพากษา	117
2.1.2	การขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ ของผู้ยื่นคำขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตาม คำพิพากษา	122
2.2	กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว	123
2.3	แนวทางในการใช้มาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวของศาลปกครอง	125
2.3.1	กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ ชั่วคราว	125
2.3.2	กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งไม่กำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ ชั่วคราว	126
2.4	การอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองที่กำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ ชั่วคราว.....	127
2.5	การบังคับคดีกรณีที่ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ ชั่วคราวในกรณีฉุกเฉิน.....	128

7 คำพิพากษา คำสั่งของศาลปกครอง และการบังคับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	130
1. องค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดี	130
2. การนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก	134
3. อำนาจของศาลในการพิพากษาและการกำหนดค่าบังคับ	146
4. ผลของคำพิพากษาหรือคำสั่ง.....	148
5. การแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่ง.....	150
6. การอุทธรณ์คำสั่งและคำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุด.....	150
6.1 เงื่อนไขเกี่ยวกับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ที่อาจอุทธรณ์ได้.....	151
6.2 เงื่อนไขเกี่ยวกับคำอุทธรณ์.....	151
6.3 เงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาในการอุทธรณ์.....	152
6.4 เงื่อนไขเกี่ยวกับลักษณะของคำอุทธรณ์.....	153
6.4.1 การยื่นคำอุทธรณ์และการตรวจคำอุทธรณ์เบื้องต้น.....	153
6.4.2 อำนาจของศาลปกครองสูงสุดในการพิจารณาอุทธรณ์.....	155
6.4.3 การดำเนินกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ของศาลปกครองสูงสุด .	157
7. การบังคับคดี	163
7.1 คดีเกี่ยวกับการเพิกถอนนิติกรรมฝ่ายเดียวหรือการระงับ การปฏิบัติการของฝ่ายปกครอง.....	165
7.2 คดีเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า.....	175
7.3 คดีเกี่ยวกับการละเมิดทางปกครองหรือความรับผิดชอบอื่นหรือ สัญญาทางปกครอง	175
7.4 คดีอื่น ๆ	178
8 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	181
1. บทสรุป.....	181
2. ข้อเสนอแนะ.....	182

ภาคผนวก

ก. ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. 2543 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	187
ข. ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.	259
บรรณานุกรม	260
ประวัติการศึกษา	280